

แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนदारุบฮาฮ์อัลอิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
The Development Guideline for the Student Assistance Support
System in Darulbahar Al-Islammee Witthaya School Amphor
Saiburi Pattani Province

¹มุศัมมิล ลาเตะ Muzammil Lateh

²นวรรตน์ ไวมภุ Navarat Waichompu

¹²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹²Educational Administration, Hatyai University

¹Corresponding author, e-mail: Musammil.lat005@hu.ac.th

Received August 11, 2023; Revised June 28, 2024; Accepted: June 29, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 3) พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนदारุบฮาฮ์อัลอิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัด ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวมจำนวน 24 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 3 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่ม คือ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาเอกชน จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ประเด็นการสนทนากลุ่มตามแบบวงจร PDCA ผลวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวม ปัญหาที่เจอคือความไม่พร้อมของบุคลากรที่จะส่งต่อนักเรียน ส่วนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลครูยังต้องทำความรู้จักให้มากกว่านี้ ในการที่จะคัดกรองนักเรียนและสามารถที่แบ่งเป็นแต่ละกลุ่ม เพื่อที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและหาวิธีที่จะสามารถส่งเสริมนักเรียนในด้านที่นักเรียนสนใจและมีความถนัดต่อไป 2) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับระบบช่วยเหลือนักเรียนเพราะเป็นการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกวิธี ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา นอกจากนี้การจัดโครงการพัฒนาเทคนิคต่างๆ ในรูปแบบการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับครูที่เกี่ยวข้องจะช่วยเพิ่มศักยภาพการทำงานของครู 3) ผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้วงจร PDCA ตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน มีการประเมินผลเพื่อทบทวนการพัฒนาระบบดูแลฯ ประเมินภายในตาม

เกณฑ์โรงเรียนโดยจัดทีมนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานและจัดประชุมเพื่อ
ทบทวนรายงานผลการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

คำสำคัญ: การพัฒนา; ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; โรงเรียนदारुabahar Al-Islami Wittaya

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the operation of 2) to study the development guidelines student care and support system, and 3) to develop a student care and support system. Darulbahar Al-Islami Wittaya School, SaiBuri District, Pattani Province Key informants were teachers, students and There were 24 parents in total. The research tool was a semi-structured interview form. Analyze data with analytics. The key informants were 3 educational experts. The research tools were the model and Interview Data analysis by content analysis. The key informants in the focus group were 3 experts in private education. The research tools were focus groups according to the PDCA model. The results of this research revealed that: 1. Development of an overall student support system The problem encountered was the unavailability of personnel to send students. As for getting to know each student as an individual, teachers also have to know more in order to screen students who can be divided into individual groups in order to prevent and solve problems at the point and to find ways that can promote students in the areas that students are interested and have next skill. 2. Guidelines for the development of student support systems Schools should pay attention to the importance of the student support system because it is Helping students in the right way should encourage and support continuous operation in educational institutions in addition, the arrangement technical development projects in the form of developing a student support system for teachers involved will increase their potential of teachers. 3 The result of the development of the student care and support system by using the PDCA cycle according to component Procedure There is an evaluation for Review the development of the care system Internal assessment according to school criteria by organizing a supervision team to follow up, inspect and evaluate Conduct and organize meetings to review reports on the development of the student support system.

Keywords: Development; Students Support; Darulbahar Al-Islammee Witthaya School

บทนำ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการ ครูที่ปรึกษาได้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
อย่างเป็นขั้นตอน มีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด กับบุคลากรทั้งภายในและภายนอก

สถานศึกษา ในการร่วมกันส่งเสริมและป้องกันปัญหาของนักเรียน ให้ความช่วยเหลือนักเรียนให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความตามอัตภาพของตนเพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวได้ดี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร (ดุราสิทธิ์ แต่งงาม, 2560)

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียน โดยการนำกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลการคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อไปใช้ในชั้น เรียนได้อย่างเหมาะสม เด็กนักเรียน จะต้องได้รับการพิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครอง และดูแล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตการสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียนเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญที่สุดที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการโดยต้องจัดให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อน เพื่อคุ้มครองดูแลเด็กนักเรียน สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความใกล้ชิดกับเด็กนักเรียน ดังนั้น ในการสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียน จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายเพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับเด็กนักเรียนอย่างแท้จริงสถานศึกษา ต้องส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กนักเรียนเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการสร้างความปลอดภัยในชีวิตของเด็ก นักเรียน รวมทั้งการปกป้องคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนจากอันตรายต่างๆ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจการสร้างความปลอดภัยให้กับเด็กนักเรียนย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาชีวิตที่ดีและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

จากรายงานวิจัยการศึกษาและปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น พบว่ายังมีเด็กจำนวนมากไม่ได้รับการดูแลที่ได้มาตรฐานของความเป็มนุชย์เด็กถูกใช้ในทางที่ผิดมีการแสวงหาประโยชน์จากเด็กโดยไม่ชอบธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังมีการละเมิดสิทธิเด็กกานับประการ ดังที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อสารมวลชนอย่างต่อเนื่อง ปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้เด็กขาดโอกาสในการเจริญเติบโตที่เป็นพลเมืองดีของสังคม ดังนั้นจึงถึงเวลาแล้วที่ทุกส่วนของสังคมโดยเฉพาะสถานศึกษาควรให้ความรู้ความเข้าใจ แก่บุคลากร ครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยตรง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปเพื่อพัฒนาช่วยเหลือนักเรียนในทุกด้าน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็นไปเพื่อการดำรงซึ่งสิทธิศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เกิดมาพร้อมเด็กทุกคน กฎหมายรับและสิทธินี้ควรได้รับการยอมรับและปกป้องคุ้มครองจากผู้ใหญ่และคนในสังคมทุกคนได้รวมพลังผลักดันระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นกระบวนการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็กที่ได้ขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร ทั้งนี้เพื่อสร้างสรรค์อนาคตของเด็กซึ่งเป็นตัวแทนของชุมชนสังคม ประเทศชาติและโลกทั้งหมดให้ดำเนินชีวิตด้วยความเป็นวิถีแห่งสันติสุขที่ยั่งยืนสืบไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

จากปัญหาและสภาพการดำเนินงานของระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนและมีบทบาทสำคัญในการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน แก้ไข และป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นและเกี่ยวข้องกับคุณภาพของนักเรียน จึงมีความตระหนักและสนใจศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนดาราอุบลราชธานี อธิสลามวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้เรียน
ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนดาร์ลุบาฮ์อัลอิสลามมี
วิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนดาร์ลุบาฮ์อัล
อิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
3. เพื่อพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนดาร์ลุบาฮ์อัลอิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี
จังหวัดปัตตานี

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนดาร์ลุบาฮ์อัลอิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี
จังหวัดปัตตานี โดยมีการแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนดาร์ลุบาฮ์อัลอิส
ลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

กลุ่มตัวอย่างมีดังนี้ 1. ครู โดยการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติ ได้แก่ ครูที่ดูแลนักเรียน
ครูประจำชั้น ครูฝ่ายแนะแนวและครูฝ่ายปกครอง จำนวน 8 คน 2. นักเรียน โดยการเลือกแบบ
เจาะจง ตามคุณสมบัติ ได้แก่ นักเรียนที่เป็นหัวหน้าห้อง เป็นสภานักเรียน นักเรียนที่มีประพฤติดุเดือด
และนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำนวน 8 คน 3. ผู้ปกครอง โดยการเลือกแบบเจาะจง ตามคุณสมบัติ ได้แก่
ผู้ปกครองที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีเวลาในการให้สัมภาษณ์ จำนวน
8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ 1) การดำเนินงานด้าน ด้านการรู้จักนักเรียน 2) การดำเนินงานด้านการ
คัดกรองนักเรียน 3) การดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) การดำเนินงาน ด้านการป้องกันและ
แก้ไขปัญหา 5) การดำเนินงาน ด้านส่งต่อนักเรียน

คุณภาพของเครื่องมือ การยืนยันความน่าเชื่อถือ (Credibility) ของข้อมูลที่ได้จากการ
สัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยทวนข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ตรวจสอบ (Member Check) ทุกครั้งหลัง
เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ เพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล 1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสัมภาษณ์ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้านโรงเรียนดาร์ลุบาฮ์อัลอิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี 2. ผู้วิจัย
ประสานผู้ให้ข้อมูลสำคัญและดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยทำการตรวจสอบ
ความถูกต้องสมบูรณ์ตามแบบสัมภาษณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนดาร์ลุบาฮ์อัลอิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในแต่ละข้อของการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และบรรยายสรุปความตามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนดาร์ลุบาฮ์อัลอิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

กลุ่มตัวอย่างรองผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาเอกชน อำเภอสายบุรี และนักวิชาการ สำนักงานศึกษาเอกชน อำเภอสายบุรี รวมจำนวน 3 คน

เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ 1) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียน 2) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน 3) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน

คุณภาพของเครื่องมือ การยืนยันความน่าเชื่อถือ (Credibility) ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยทวนข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ตรวจสอบ (Member Check) ทุกครั้งหลังเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ เพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล 1.ขอหนังสือแนะนำตัวจากผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสัมภาษณ์ 2. ผู้วิจัยประสานผู้ให้ข้อมูลสำคัญและดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ตามแบบสัมภาษณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนดาร์ลุบาฮ์อัลอิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ จากกรอบการสัมภาษณ์ในแต่ละข้อของการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และบรรยายสรุปความตามแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้าน

ขั้นตอนที่ 3 เพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนดาร์ลุบาฮ์อัลอิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

กลุ่มตัวอย่างรองผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาเอกชน อำเภอสายบุรี และนักวิชาการ สำนักงานศึกษาเอกชน อำเภอสายบุรี รวมจำนวน 3 คน

เครื่องมือ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ตามวงจรการบริหาร PDCA

คุณภาพของเครื่องมือ การยืนยันความน่าเชื่อถือ (Credibility) ของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยทวนข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ตรวจสอบ (Member Check) หลังเสร็จสิ้นการสนทนากลุ่ม เพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (PDCA) โรงเรียนदारुลาฮัร้ออิสลามีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ จากการสนทนากลุ่ม ในแต่ละข้อของการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามวงจรการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (PDCA) และบรรยายสรุปความ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษาได้รวบรวมข้อมูลทั้ง 5 ด้านของนักเรียน และมีการวิเคราะห์ออกมาถึงตัวนักเรียนแต่ละคน เพื่อนำไปสู่กระบวนการคัดกรอง ครูที่ปรึกษามีการให้คำปรึกษาต่อนักเรียนอย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และมีการพบผู้ปกครอง 1 ครั้งต่อเดือน แต่ก็ยังมีครูที่ปรึกษาบางคนไม่ให้ความร่วมมือและละเลยการทำงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขาดการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการเก็บข้อมูล

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน การแปลผลข้อมูลขัดแย้งกัน และข้อความขาดความยืดหยุ่น ส่งผลให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนกับ พฤติกรรมของนักเรียน เนื่องการจัดเก็บข้อมูลด้านการคัดกรองนักเรียน ยังไม่มีการประมวลข้อมูลอย่างเป็นระบบ และครูที่ปรึกษาไม่ทราบวิธีการประมวลผลการคัดกรองนักเรียน มีการเปลี่ยนครูที่ปรึกษาทุกปี จึงทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ได้มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Home Room) และการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน (Classroom Meeting) อย่างต่อเนื่องเดือนละ 1 ครั้ง ในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นครูที่ปรึกษาได้เน้นการพัฒนา นักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์

4. ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ครูยังไม่สามารถที่จะติดตาม ดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและยังขาดการมีส่วนร่วมภายในโรงเรียน ไม่มีการบันทึกข้อมูลในด้านของพฤติกรรมนักเรียน ทำให้ไม่สามารถส่งต่อไปยังครูที่ปรึกษาคนใหม่

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ยังไม่มีความชัดเจนของข้อมูลในด้านการประสานงานการส่งต่อนักเรียน มีเพียงเฉพาะภายในโรงเรียนเกี่ยวกับด้านพฤติกรรม

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดระบบนำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน เมื่อทางโรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษาควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ปกครองเพื่อได้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุด

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรให้ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาในการประมวลผลการคัดกรองนักเรียนในแต่ละช่วงชั้น และควรมีการรายงานผลต่อผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนในด้านต่างๆ จัดกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

4. ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมหรือเข้าร่วมการประชุมอบรม ในด้านการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดประชุมผู้ปกครอง คลาสรูมมีตติง (Classroom Meeting) ทุกภาคเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ปกครอง

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ควรมีแบบบันทึกการส่งต่ออย่างเป็นระบบตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ที่โรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกเข้าถึงข้อมูลและการนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งต่อนักเรียน

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA โรงเรียนดรุณดาธรรมวิทยาลัย อําเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการวางแผน (P) สร้างความตระหนักและความเข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อสร้างความตระหนักร่วมกันและความเข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (D) ดำเนินงานตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน มติที่ประชุมมีความคิดเห็นสอดคล้องตามร่างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน ผลจากมติที่ประชุมมีความเห็นชอบให้เป็นไปตามร่างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและควรเพิ่ม กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

ขั้นตอนการตรวจสอบ (C) ประเมินผลเพื่อทบทวนการพัฒนาระบบดูแลฯ ประเมินภายในตามเกณฑ์โรงเรียน โดยจัดทีมนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานและจัดประชุมเพื่อทบทวนรายงานผลการพัฒนาระบบดูแลฯ ช่วยเหลือนักเรียน ตามตัวชี้วัดความสำเร็จแผนงานที่กำหนดไว้ตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน

ขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (A) ประชุมเพื่อรายงานความสำเร็จความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรค ตามเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้คณะครูทบทวนงานการปฏิบัติที่ผ่านมามาภายใต้วงจร PDCA เพื่อวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนดรุณดาธรรมวิทยาลัย อําเภอสายบุรี มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้ คือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยพิจารณาเป็น 5 ด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านส่งต่อนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยส่วนใหญ่ปัญหาที่เจอคือความไม่พร้อมของบุคลากรที่จะส่งต่อนักเรียน ในส่วนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลครูยังต้องทำความรู้จักให้มากกว่านี้เพื่อที่จะคัดกรองนักเรียนแบ่งเป็นแต่ละกลุ่ม เพื่อที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้ตรงจุดและหาวิธีที่จะสามารถส่งเสริมนักเรียนในด้านที่นักเรียนสนใจและมีความถนัดต่อไป สอดคล้องกับชนกมณัฐ แสงสี และทินกฤตพัชร รุ่งเมืองที่เสนอให้เห็นความสำคัญตามลำดับ 5 ด้านคือ 1) ด้านการคัดกรองนักเรียน 2) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 4) ด้านการส่งต่อ และ 5) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (ชนกมณัฐ แสงสี และทินกฤตพัชร รุ่งเมือง, 2564)

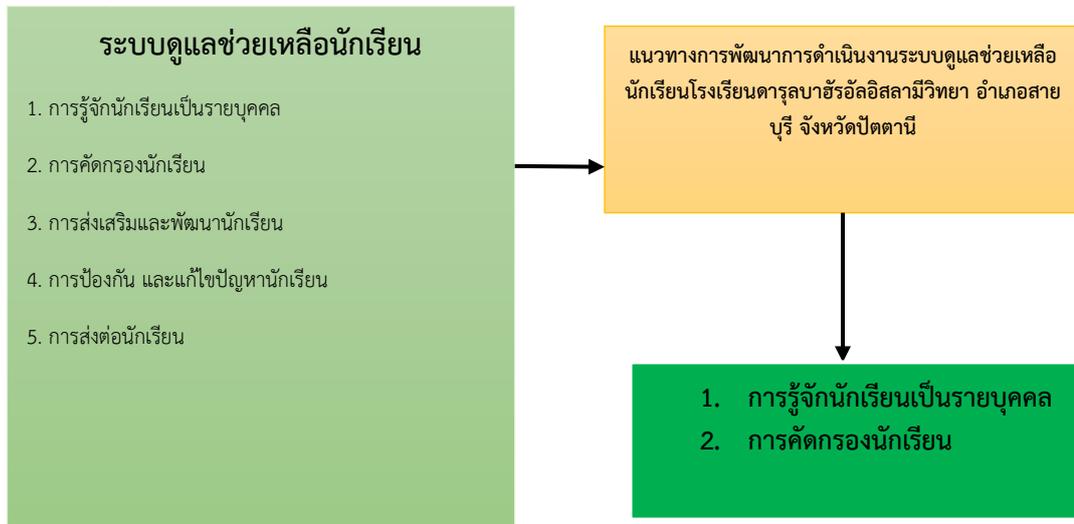

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า แนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนदारुลาฮัร้อลอิสลามมีวิทยา พบว่างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบปัญหาและขาดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่าข้อมูลการคัดกรองนักเรียนไม่ตรงตามความจริงเท่าที่ควรในส่วนของการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โรงเรียนदारุลาฮัร้อลอิสลามมีครูไม่เพียงพอต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเท่าที่ควร ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ครูไม่สามารถติดตาม ดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและยังขาดการมีส่วนร่วมภายในโรงเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ยังไม่มีความชัดเจนของข้อมูลในการประสานงาน จากการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนदारุลาฮัร้อลอิสลามมีวิทยานี้ งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีความจำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เนื่องจากครูไม่สามารถติดตาม ดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและยังขาดการมีส่วนร่วมภายในโรงเรียน ไม่มีการบันทึกข้อมูลในด้านของพฤติกรรมนักเรียน ทำให้ไม่สามารถส่งต่อไปยังครูที่ปรึกษาคนใหม่ เพื่อใช้ในการประกอบการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดกับนักเรียนในอนาคต และผู้ปกครองนักเรียนที่มีปัญหาบางส่วนยังขาดความร่วมมือกับทางโรงเรียน ขาดความเข้าใจและปล่อยปะละเลย ทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่ครบตามขั้นตอนและวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้น ครูที่ปรึกษามีข้อมูลประวัติของนักเรียนทั้งหมด เพื่อให้สามารถดูแลแก้ไขปัญหาและสนับสนุนนักเรียนได้ สอดคล้องกับวิจัยของกรดา มลิลลาและเพ็ญญา สุขเสริม ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (กรดา มลิลลา และเพ็ญญา สุขเสริม, 2564)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA โรงเรียนदारุลาฮัร้อลอิสลามมีวิทยา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี จากการสนทนากลุ่มพบว่า ได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิเห็นประโยชน์ของการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้วงจร PDCA ว่ามีองค์ประกอบครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีความเหมาะสมกับวิธีดำเนินงาน ระยะเวลา โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมสนทนากลุ่มมีความคิดเห็นพ้องต้องกัน ในการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานตามองค์ประกอบ 5 ขั้นตอน มีการประเมินผลเพื่อทบทวนการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประเมินภายในตามเกณฑ์โรงเรียนโดยจัดทีมนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานและจัดประชุมเพื่อทบทวนรายงานผลการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามตัวชี้วัดความสำเร็จแผนงานที่กำหนดไว้และประชุมเพื่อรายงานความสำเร็จความก้าวหน้าปัญหาและอุปสรรคตามเกณฑ์ของโรงเรียน คณะครูทบทวนงานการปฏิบัติที่ผ่านมามาภายใต้วงจร PDCA เพื่อวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุทัศน์ เอี่ยมแสง กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือการส่งเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีวิถีชีวิตที่พอเพียงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วใน

ยุคปัจจุบันทั้งทางด้านวัตถุและเทคโนโลยีต่างๆ ทำให้เด็กและเยาวชนมีวิถีชีวิตที่แตกต่างจากอดีต ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้ไม่ใช่หน้าที่ของสถานศึกษาอย่างเดียวแต่ต้องอาศัยความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงานต่างๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (สุทัศน์ เอี่ยมแสง, 2558) และยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงาน ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

จากภาพแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนดรุณราชธานี อําเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ควรเริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน และความพึงประสงค์ของระบบช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่นักเรียน และ 5) การส่งต่อนักเรียน จำเป็นต้องศึกษาทั้ง 5 ด้าน เนื่องจากทั้ง 5 ด้านมีความสำคัญทุกด้าน ซึ่งแต่ละสถานศึกษาอาจมีสภาพปัญหาปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่แตกต่างกันออกไป จากนั้นจึงค้นพบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนดรุณราชธานี อําเภอสายบุรี ควรให้ความสำคัญและส่งเสริมการดำเนินการพัฒนาด้านการ 2 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ส่วนอีก 3 ด้านที่เหลือ คือ ด้านการส่งเสริมและการพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน สถานศึกษาสามารถ

ดำเนินการไปพร้อมๆ กันได้ แต่ควรให้ความสำคัญกับ 2 ลำดับแรกดังกล่าวข้างต้นก่อน หากประสบความสำเร็จในการพัฒนา 2 ด้านแรกจะส่งผลให้สามารถลดภาระการดำเนินการหรือช่วยอำนวยความสะดวกในด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกัน และแก้ไขปัญหา นักเรียน และการส่งต่อนักเรียนได้เช่นกัน

บทสรุป

ระบบการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ถือเป็นระบบที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการพัฒนานักเรียน ช่วยให้สามารถทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนแต่ละบุคคล เพื่อให้สถานศึกษาสามารถวางแผนและดำเนินการพัฒนานักเรียนได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน ตลอดจนช่วยแก้ไขและป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยเฉพาะ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกๆ ที่ช่วยให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่มีความจำเป็นและเป็นข้อมูลตั้งต้นที่สำคัญในการดำเนินการขั้นตอนต่อไปในระบบการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยครูที่ปรึกษาจะเป็นผู้รับผิดชอบหลักและมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน อาทิ เช่น การประชุมผู้ปกครอง การเก็บประวัติรายบุคคลของนักเรียน การจัดประชุมนักเรียนรายเดือน การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน เป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้การช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงาน ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้กับครูที่ปรึกษาหรือผู้รับผิดชอบงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้รับข้อมูลพื้นฐานที่มีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต และดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นทางโรงเรียนควรมีการจัดข้อมูลของนักเรียนให้รอบด้านมากที่สุดอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลเป็นระยะเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงาน การรายงานและประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ทางโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสำรวจและรู้จักตนเองเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีอย่างเหมาะสม

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นทางโรงเรียนควรมีการวางแผนหรือขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความรัดกุม การแบ่งแยกต้องไม่ใช่ข้อคิดแต่ต้องใช้เหตุผล ต้องมีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้ง่ายต่อการแบ่งกลุ่มนักเรียนที่ชัดเจน มีการจัดทำระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในด้านต่างๆ มีระบบการคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความเป็นจริงเพื่อสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ตรงจุด และมีการรายงานงานประเมินผลด้านการคัดกรองนักเรียนเพื่อนำไปสู่การช่วยเหลือที่ถูกต้องและเหมาะสม

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นทางโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมมอบรอบรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับการส่งเสริมและการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีการแสดงความสามารถออกมาในทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับนักเรียนในกลุ่มต่างๆ การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เสริมสร้างทักษะการใช้ชีวิต การจัดทำแผนงานโครงการที่ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย และประเมินผลด้านการส่งเสริมเพื่อนำไปสู่การพัฒนานักเรียน

4. ด้านการป้องกันและการแก้ไขนักเรียน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นทางโรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน ควรชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาความรู้ ทักษะตลอดทั้งเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน มีการรายงานและประเมินผลให้กับครูประจำชั้นหรือผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นทางโรงเรียนควรให้ความช่วยเหลือนักเรียนก่อนการส่งต่ออย่างถูกต้องและรวดเร็ว การติดตามผลหลังการส่งต่ออย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน และนักเรียนมีความพร้อมที่จะได้รับการส่งต่อให้กับผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะ ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีแบบแผนในการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งต่อนักเรียนทั้งในการส่งต่อภายในและส่งต่อภายนอก ควรมีการรายงานและประเมินผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนถึงปัญหา อุปสรรค ประเด็นความสำเร็จ รวมทั้งแนวทางการช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงที่มีลักษณะคล้ายหรือมีปัญหาใกล้เคียงกันได้อย่างเหมาะสมและทันเหตุการณ์

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยความสำเร็จและปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา นอกจากนี้ควรศึกษาสภาพปัญหาทางด้านสังคมและครอบครัวในการที่จะพัฒนาการเรียน

2. ควรศึกษาขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีมาตรฐาน รอบคอบ ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานรวดเร็วและประสบความสำเร็จ

3. ควรมีการพัฒนาต่อยอดเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนปกติทั่วไป

4. ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบรูปแบบการฝึกอบรม ครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อหาคุณภาพของรูปแบบการฝึกอบรมที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละบริษัท

เอกสารอ้างอิง

กรดา มลิลลาและเพ็ญญา สุขเสริม. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 8(2) :31-41.

- ชนกมณัฐ แสงสี และทินกฤตพัชร รุ่งเมือง. (2564). แนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรีและ
พระนครศรีอยุธยา. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 6(3): 12-23.
- ดุธาสิทธิ์ แดงงาม. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
หลวงพ่อบานคลองด่านอนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. *งาน
นิพนธ์. หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.*
- สุทัศน์ เอี่ยมแสง. (2558). รายงานผลการดำเนินงาน โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียน
บ้านแม่จูด อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่. *สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 5. เชียงใหม่.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เอกสารสรุปย่อ
องค์กร. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *ระบบช่วยเหลือนักเรียนนักเรียน. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.*

